

1. Naći Z transformacije i odgovarajuće oblasti konvergencije sledećih signala:

- a) $x[n] = (\sin \Omega_0 n)u[n]$ b) $x[n] = (\cos \Omega_0 n)u[-n-1]$ c) $x[n] = \delta[n+N] - \delta[n-N]$
d) $x[n] = a^{|n|}, |a| < 1$ e) $x[n] = a^{n-1}u[n-1]$ f) $x[n] = a^{n+1}u[n+1]$

2. Naći $X(z)$ i oblast konvergencije za signal $x[n] = Ar^n \cos(\Omega_0 n + \theta)u[n]$.

3. Naći inverzne Z transformacije i na taj način odrediti signale u vremenskom domenu $x[n]$ za sledeće funkcije:

- a) $X(z) = \frac{1}{1-a^2 z^{-2}}, |z| > |a|$,   b) $X(z) = \frac{1}{1-a^2 z^{-2}}, |z| < |a|$ c) $X(z) = \frac{1}{1+a^2 z^{-2}}, |z| > |a|$
d) $X(z) = \frac{1}{1+a^2 z^{-2}}, |z| < |a|$ e) $X(z) = \frac{1}{1-a^4 z^{-4}}, |z| > |a|$ f) $X(z) = \frac{1}{1-a^4 z^{-4}}, |z| < |a|$

4. Naći inverzne Z transformacije i na taj način odrediti signale u vremenskom domenu $x[n]$ za sledeće funkcije:

- a) $X(z) = \frac{2-z^{-1}}{1-z^{-1}-0,75z^{-2}}, |z| > 1,5$ b) $X(z) = \frac{2-z^{-1}}{1-z^{-1}-0,75z^{-2}}, 0,5 < |z| < 1,5$
c) $X(z) = \frac{2-z^{-1}}{1-z^{-1}-0,75z^{-2}}, |z| < 0,5$ d) $X(z) = \frac{1-z^{-1}-0,75z^{-2}}{2-z^{-1}}, |z| > 0,5$
e) $X(z) = \frac{1-z^{-1}-0,75z^{-2}}{2-z^{-1}}, 0 < |z| < 0,5$

5. Dokazati sledeće osobine Z transformacije koje važe za parne i neparne signale $x[n]$:

- a) Ako je $x[n]$ parna funkcija, tj. $x[n] = x[-n]$, tada je $X(z) = X(z^{-1})$,
b) Ako je $x[n]$ neparna funkcija, tj. $x[n] = -x[-n]$, tada je $X(z) = -X(z^{-1})$,
c) Ako je $x[n]$ neparna funkcija, tada je $X(z) = 0$ za $z = 1$,
d) Ako je $x[n]$ parna ili neparna funkcija, tada za svaki pol $X(z)$, $z = p_k$, postoji i odgovarajući pol u $z = -1/p_k$.
e) Ako je $x[n]$ parna ili neparna funkcija, tada je oblast konvergencije Z transformacije ili $a < |z| < 1/a$ ili čitava z ravan (ukoliko oblast konvergencije uopšte postoji).

6. Naći Z transformacije i odgovarajuće oblasti konvergencije za sledeće signale:

- a) $a^n u[n-n_0], n_0 > 0$ b) $a^n u[n+n_0], n_0 > 0$ c) $\text{Od}\{a^n u[n]\}, a < 1$
d) $e^{j\Omega_0 n} u[n]$ e) $(\cos \Omega_0 n)u[n]$ f) $r[n] = u[n] * u[n]$

7. Naći izlaz $y[n]$ sistema čija je Z transformacija

$$H(z) = \frac{1-0,5z^{-1}}{1-z^{-1}-0,75z^{-2}}$$

za sledeće ulazne signale, pretpostavljajući da je sistem stabilan:

- a) $x[n] = u[n]$ b) $x[n] = u[-n-1]$ c) $x[n] = 0,5^n u[n]$
d) $x[n] = 0,5^{|n|}$ e) $x[n] = 3\delta[n] - 2(0,5)^n u[n]$ f) $x[n] = 3\delta[n] - 1,5\delta[n-1]$
g) $x[n] = 3\delta[n] - 0,25\delta[n-2]$ h) $x[n] = \delta[n+1] - \delta[n] - 0,75\delta[n-1]$

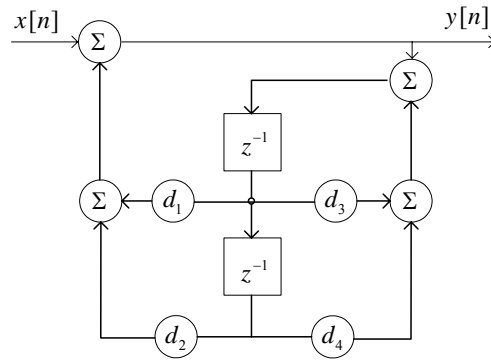
8. Odrediti frekvencijski odziv, $X(e^{j\Omega})$, za svaki od navedenih FIR filtara drugog reda i nacrtati odgovarajuću amplitudsku i faznu karakteristiku, $|H(e^{j\Omega})|$ i $\angle H(e^{j\Omega})$, respektivno:

- a) $H(z) = (1 + z^{-1})^2$ b) $H(z) = (1 - z^{-1})^2$ c) $H(z) = 1 - z^{-2}$
d) $H(z) = 1 + z^{-2}$ e) $H(z) = 1 - z^{-1} + z^{-2}$ f) $H(z) = 1 + z^{-1} + z^{-2}$

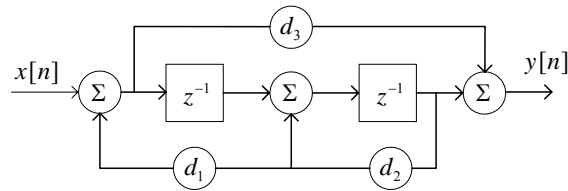
9. Naći odskočne odzive $s[n]$ sledećih sistema:

- a) $H(z) = \frac{1}{1 + z^{-1}}, |z| > 1$ b) $H(z) = \frac{3z^{-1}}{1 - 3z^{-1}}, |z| < 3$
c) $H(z) = 1 - z^{-3}, |z| > 0$ d) $H(z) = \frac{z^{-1} - z^{-2}}{1 - 2z^{-1} + 2z^{-2}}, |z| < \sqrt{2}$

10. Za sisteme drugog reda čiji su blok dijagrami prikazani na sledećim slikama, naći odgovarajuće funkcije prenosa $H(z)$, i odrediti vrednosti parametara d_i , $i = 1, 2, 3, 4$ za koje su stabilni.

a)

b)

11. Rešiti sledeće diferencne jednačine (početni uslovi su dati), tj. odrediti vrednost $y[n]$ za $n \geq 0$ koristeći unilateralnu Z transformaciju:

- a) $y[n+1] - 0,5y[n] = 2, y[0] = 0$ b) $y[n+1] - 0,5y[n] = 2, y[0] = 2$
c) $y[n+1] - 0,5y[n] = 2, y[0] = 4$ d) $y[n+2] + 0,25y[n] = 0, y[0] = 4, y[1] = 2$